

Překlad publikace Evropské unie
2013

POKYN č. 1
k uplatňování směrnice o bezpečnosti hraček
KOLOBĚZKY

Poslední zpracovaná aktualizace: 20/01/2012

Přeloženo z originální anglické publikace uveřejněné Generálním ředitelstvím pro podnikání a průmysl
na <http://ec.europa.eu/enterprise>
© Evropská unie, 2012.

Český překlad: © Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví (ÚNMZ), 2013

Za překlad je odpovědný výhradně Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví.

**POKYN č. 1
K UPLATŇOVÁNÍ SMĚRNICE O BEZPEČNOSTI HRAČEK**

KOLOBĚŽKY

Tento pokyn je nezávazný dokument určený ke stanovení pravidel, která pomohou členským státům a zúčastněným stranám v rozlišení mezi různými druhy koloběžek. Tento dokument vyjadřuje názor většiny členů Expertní skupiny pro bezpečnost hraček. Obrázky, objevující se v dokumentu, představují příklady, které mají usnadnit rozhodování. To však neznamená, že zobrazené výrobky jsou ve shodě.¹

Tento dokument nezbavuje národní orgány povinnosti individuálně rozhodnout o jakémkoliv jednotlivém výrobku, zda spadá do působnosti směrnice o bezpečnosti hraček nebo do působnosti jiné sektorové legislativy. Soud opakovaně potvrdil, že národní orgány, jednající pod dozorem soudů, musí postupovat na základě individuálního přístupu a zohlednit všechny charakteristiky výrobku. Proto tento dokument „nepředepisuje“, co požaduje regulační právní rámec. Spíše má sloužit jako jeden z mnoha prvků podporujících národní kompetentní orgány v jejich rozhodování o jednotlivých výrobcích na základě individuálního přístupu. Tento dokument zejména nezbavuje národní orgány povinnosti konzultovat věc s kolegy z jiných regulovaných sektorů za účelem získání kompletního pohledu na všechny aspekty týkající se daného výrobku.

Právní základ

Koloběžky (na lidský pohon nebo poháněné elektricky) jsou běžně používaným výrobkem, který se objevuje v mnoha různých typech a je určený pro širokou škálu uživatelů. Kvůli jejich velké rozmanitosti je někdy obtížné tyto výrobky klasifikovat. Tento pokyn se pokouší pomoci odborníkům a zúčastněným stranám identifikovat různé druhy koloběžek.

1. Legislativa Společenství aplikovatelná na koloběžky

1.1 Směrnice o obecné bezpečnosti výrobků 2001/95/ES (GPSD) definuje jako výrobek " každý výrobek, který je určen – rovněž v rámci poskytnutí služby – spotřebitelům nebo pravděpodobně bude za rozumně předvídatelných podmínek spotřebiteli používán, a to i když jim určen není, a je za úplatu nebo bezplatně dodáván nebo poskytován v rámci obchodní činnosti, bez ohledu na to, zda je nový, použitý nebo upravený." Každé z těchto ustanovení dané směrnicí platí tehdy, pokud v pravidlech právních předpisů Společenství určujících bezpečnost dotčených výrobků neexistuje žádné zvláštní ustanovení se stejným cílem, neexistuje žádné zvláštní ustanovení se stejným účelem.²

Protože se tento pojem vztahuje na koloběžky, klasifikace a použitelná pravidla se mohou lišit v závislosti na povaze, vlastnostech a určeném použití výrobku. Specifická legislativa týkající se tohoto odvětví je uvedena níže.

1.2. Směrnice o strojních zařízeních 2006/42/ES (MD) definuje strojní zařízení jako:

- soubor, který je vybaven nebo má být vybaven poháněcím systémem, který nepoužívá přímo vynaloženou lidskou nebo zvířecí sílu, sestavený z částí nebo součástí, z nichž alespoň jedna je pohyblivá, vzájemně spojených za účelem přesně stanoveného použití;
- soubor uvedený v první odrážce, kterému chybí pouze ty součásti, které jej spojují s místem použití nebo se zdroji energie či pohybu;

---

1 Názory vyjádřené v tomto manuálu nejsou právně závazné, právní předpisy Společenství může závazně vykládat pouze Evropský Soudní Dvůr („Soud“).

2 Článek 1 odst. 2 směrnice o obecné bezpečnosti výrobků 2001/95/ES

- soubor uvedený v první nebo druhé odrážce, který je připraven k instalaci a je schopen fungovat až po namontování na dopravní prostředek nebo po instalaci v budově nebo na konstrukci;
- soubory strojních zařízení uvedené v první, druhé nebo třetí odrážce nebo neúplná strojní zařízení, které jsou za účelem dosažení stejného výsledku uspořádány a ovládány tak, aby pracovaly jako integrovaný celek;
- soubor spojených částí nebo součástí, z nichž alespoň jedna je pohyblivá, které jsou vzájemně spojeny za účelem zvedání břemen a jejichž jediným zdrojem energie je přímo vynaložená lidská síla.

Bereme-li v potaz výše uvedenou definici, koloběžky s řídicím systémem jiným než přímo poháněné lidským či zvířecím úsilím mohou být považovány za stroje, avšak na základě prvků uvedených níže jsou zpravidla vyjmuty:

Avšak tato směrnice vylučuje

- Motorová vozidla a jejich přípojná vozidla spadající do působnosti směrnice Rady 70/156/EHS ze 6. února 1970 o sblížení právních předpisů členských států týkajících se schvalování typu motorových vozidel a jejich přípojných vozidel, s výjimkou strojních zařízení namontovaných na těchto vozidlech,
- vozidla spadající do působnosti směrnice 2002/24/ES Evropského parlamentu a Rady z 18. března 2002 ohledně schválení typu dvou - nebo trojkolových motorových vozidel, s výjimkou strojních zařízení namontovaných na těchto vozidlech,
- motorová vozidla výhradně určená k závodění

Z její působnosti jsou také v článku 1 odst. 2 písm. k) směrnice 2006/42 vyloučeny „elektrické motory“ spadající do působnosti Směrnice o nízkém napětí. Elektrický motor mnoha, ne-li většiny elektrických koloběžek by spadal do působnosti směrnice o nízkém napětí, a tyto elektrické koloběžky by proto byly vyloučeny z působnosti směrnice o strojních zařízeních.

1.3 Směrnice 2002/24/ES o schvalování typu dvoukolových a tříkolových motorových vozidel platí:

pro všechna dvoukolová a tříkolová motorová vozidla, ať se zdvojenými koly, nebo jiná, určená k používání na pozemních komunikacích a na konstrukční části nebo samostatné technické celky takových vozidel.

Tato směrnice se nevztahuje na tato vozidla:

- a) vozidla s maximální konstrukční rychlostí nepřekračující 6 km/h;
- b) vozidla určená pro ovládání pěšími osobami;
- c) vozidla určená pro používání tělesně postiženými osobami;
- d) vozidla určená pro používání v soutěžích na pozemních komunikacích i v terénu;
- e) vozidla, která byla v provozu již přede dnem použitelnosti směrnice 92/61/EHS;
- f) traktory a stroje používané pro zemědělské nebo podobné účely;
- g) vozidla určená především pro zábavní účely mimo pozemní komunikace, která mají souměrně uspořádaná kola s jedním kolem vpředu a dvěma koly vzadu;
- h) jízdní kola s pedály, která jsou vybavena přídatným elektrickým motorem s maximálním trvalým výkonem 0,25 kW, jehož výkon je postupně snižován až do vyřazení motoru z činnosti, když vozidlo dosáhne rychlosti 25 km/h, nebo dříve, jestliže cyklista přestane šlapat; ani na jejich konstrukční části nebo technické celky, nejsou-li určeny k montáži do vozidel, na něž se vztahuje tato směrnice.

I když většina elektrických koloběžek není „určena k cestování na silnicích“ a nemá požadovanou maximální konstrukční rychlost, nelze použití na silnicích automaticky vyloučit.

1.4 Směrnice o bezpečnosti hraček 2009/48/ES (TSD) definuje hračky jako „výrobky navržené nebo určené, výlučně či nevýlučně, ke hraní dětem do 14 let“.

Příloha I směrnice nepovažuje za hračky následující výrobky:

- koloběžky a jiné dopravní prostředky určené pro sport nebo určené pro cestování na veřejných cestách nebo veřejných stezkách
- elektricky poháněná vozidla, která jsou určena pro cestování na veřejných cestách, veřejných stezkách nebo chodnících

Koloběžky považované za hračky podléhají zejména požadavkům EN 71, část 1 týkajícím se mechanických a fyzikálních vlastností.

EN 14619 se vztahuje na takové koloběžky, které jsou poháněny pouze činností svalů uživatele s tělesnou hmotností vyšší než 35 kg a nižší než 100 kg. Tyto koloběžky jsou považovány za výrobky spadající pod směrnici o obecné bezpečnosti výrobků.

Takovéto koloběžky mohou být určeny pro použití jak dětmi mladšími 14 let s ohledem na vlastnosti výrobku, schopnosti uživatele a dohledu, zrovna tak dospělými. Takové koloběžky budou obecně konstruovány tak, aby byly schopné odolat náročnějším, i soutěžním, jízdám technikám a zkušenostem, včetně zatížení souvisejícího se změnou růstových parametrů jezdce a jeho schopnostmi, nebo aby byly schopné zajistit přepravu. Pro sportovní a dopravní koloběžky jsou větší síla, výdrž a jezdecká obratnost považované za vlastnosti, které zvyšují bezpečnost jezdců.³

Elektrické koloběžky a podobné výrobky jsou určeny k použití na veřejných cestách a veřejných stezkách (a vztahují se na ně místní předpisy⁴) a také nejsou považovány za „hračky“. V současnosti neexistuje zvláštní norma vydaná v EU zabývající se takovými výrobky (jako v případě EN 14619 pro koloběžky).

U každé koloběžky by měla být aplikovatelnost kterékoliv z těchto částí legislativy EU hodnocena individuálně.

Vzeme-li v úvahu výše uvedené, jsou za hračky považovány pouze následující koloběžky⁵:

- elektricky poháněná vozidla, která nejsou určena k cestování na veřejných cestách, veřejných stezkách nebo chodnících, ale jsou používána např. v soukromých zahradách
- koloběžky využívající činnost svalů uživatele, které nejsou určeny k cestování na veřejných cestách, veřejných stezkách nebo chodnících, ale jsou používány např. v soukromých zahradách a které nejsou konstruovány pro sport⁶.

2. Klasifikace koloběžek považovaných za hračky

2.1 Definice

---

3 Více informací lze nalézt v pokynu ke sportovním potřebám

4 Pověšměte si, že vlastnosti koloběžek, které umožňují jezdci lépe využít výrobku na veřejných cestách nebo veřejných stezkách, nevyžadují povolení tak činit: ve všech případech je použití koloběžky na veřejném majetku předmětem zákonů a nařízení, které mohou platit v dané oblasti.

5 Uvedená legislativa není vyčerpávající a je určena pouze k rozlišení různých typů koloběžek. Jiné části legislativy EU o výrobcích potenciálně platí pro danou koloběžku, zvláště elektrické koloběžky, jako EMC, LVD, ROHS, WEEE atd., avšak toto není účelem informací pokynu.

6 Výklad termínu „sportovní potřeby“, jak je použit ve větě 3 přílohy č. I směrnice (TSD), je diskutována v pokynu č. 14 k uplatňování směrnice o bezpečnosti hraček „Sportovní potřeby versus hračky“.

Dětské koloběžky a elektricky poháněné koloběžky jsou považovány za hračky, které mají unést hmotnost dítěte podle EN 71-1. Požadavky týkající se elektřiny jsou v těchto případech zahrnuty v normě EN 62115.

Podle EN 71-1 jsou dětské koloběžky hračky, na kterých se jezdí a nejsou určené pro sport nebo jízdu na veřejných silnicích a cestách; jsou poháněny činností svalů uživatele a mohou být i skládací, jsou určené dětem s tělesnou hmotností 50 kg, jsou tvořeny nejméně jednou plošinu, na které se stojí, nejméně dvěma koly a systémem řízení vybaveným říditky s nastavitelnou nebo pevnou výškou.

Je třeba vzít v úvahu, že EN 71-1 obsahuje následující požadavek na elektricky poháněné hračky, na kterých se jezdí (včetně koloběžek): elektricky poháněné hračky, na kterých se jezdí, určené pro děti mladší 6 let, musí být vybaveny sedadlem. Proto elektricky poháněné dětské koloběžky nemohou být určené pro děti mladší 6 let, protože dětské koloběžky obsahují plošinu ke stání, ale ne sedadlo. Proto také elektricky poháněné koloběžky musí být vždy určené pro děti s hmotností 50 kg nebo méně.

2.2 Hračky, které nesplňují definici *dětské koloběžky*

Následující hračky nemají plošinu ke stání a nejsou považovány za dětské koloběžky. Avšak tyto hračky jsou považovány za hračky, které mají unést hmotnost dítěte podle EN 71-1.

http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/toys/files/guidance-documents/001_20120709_guide_scooters_en.pdf

Obrázky na stranách 5 a 6

2.3 Hračky, které splňují definici *dětské koloběžky*

Pro účely normy EN 71-1 jsou dětské koloběžky rozděleny do dvou skupin, ty, které jsou určené pro děti s tělesnou hmotností 20 kg nebo méně a ty, které jsou určené pro děti s tělesnou hmotností 50 kg nebo méně.

Tělesná hmotnost 20 kg odpovídá přibližně hmotnosti (95. percentil) tříletého dítěte. Tělesná hmotnost 50 kg odpovídá přibližně průměrné hmotnosti čtrnáctiletého dítěte. To znamená, že dětské koloběžky určené pro děti s tělesnou hmotností 20 kg nebo méně jsou dětské koloběžky určené pro děti mladší 36 měsíců.

Pro děti na spodní hranici věkového rozmezí směrnice o bezpečnosti hraček, které jsou pravděpodobně méně schopné zacházet s výrobky vyžadujícími rovnováhu, tedy platí dodatečná ustanovení v oddílu 5 normy EN 71-1.

3. Příklady koloběžek

3.1 příklady *dětských koloběžek*

dětské koloběžky < 36 měsíců (tělesná hmotnost - 20 kg)

http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/toys/files/guidance-documents/001_20120709_guide_scooters_en.pdf

Obrázky na straně 7

dětské koloběžky > 36 měsíců (tělesná hmotnost – 50 kg)

http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/toys/files/guidance-documents/001_20120709_guide_scooters_en.pdf

Obrázky na straně 8 nahoře

3.2 příklady dětských koloběžek a vozidel nepovažovaných za hračky

http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/toys/files/guidance-documents/001_20120709_guide_scooters_en.pdf	http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/toys/files/guidance-documents/001_20120709_guide_scooters_en.pdf	http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/toys/files/guidance-documents/001_20120709_guide_scooters_en.pdf
<i>Obrázek na straně 8 vlevo dole</i>	<i>Obrázek na straně 8 uprostřed dole</i>	<i>Obrázek na straně 8 vpravo dole</i>
Elektrická koloběžka. max. rychlost 21 km/hod.	Elektrická koloběžka. max. rychlost přibližně 20 km/hod.	Elektrická koloběžka. max. rychlost 22 km/hod.

http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/toys/files/guidance-documents/001_20120709_guide_scooters_en.pdf	http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/toys/files/guidance-documents/001_20120709_guide_scooters_en.pdf
<i>První obrázek na straně 9</i>	<i>Druhý obrázek na straně 9</i>
<i>Určený k použití na veřejných cestách, stezkách</i>	<i>Sportovní potřeby (v závislosti na vlastnostech a použitých materiálech)</i>